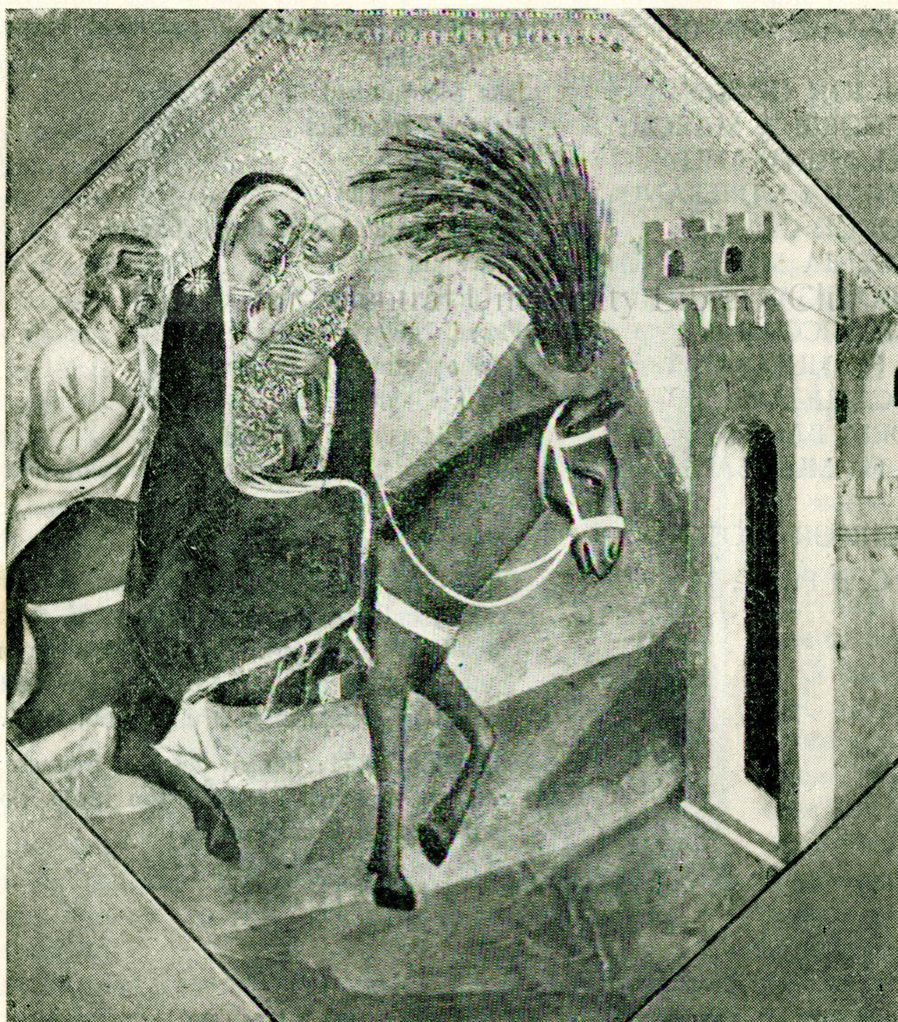
VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL VII. Nr. 10

DECHEMVRIE 1940

FUGA ÎN EGIPT

- PICTURĂ DIN ȘCOALA FLORENTINĂ, VEACUL XIV -

Anul VII Kolozsvár-Cluj, Dechemvrie 1940 Nr. 10

VIAŢA ILUSTRATĂ

REVISTĂ DE FAMILIE — APARE LUNAR

Trecut în reg special dela Trib. Kolozsvár — Cluj S. III, Nr. 114/1938.

CUVÂNT DE ÎNVĂŢĂTURĂ LA PRAZNICUL NAŞTERII DOMNULUI

IUBIŢII MEI FII SUFLETEŞTI,

Slăvitul praznic al Naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos a sosit din nou. Încăperile caselor noastre răsună din nou de glasul strădalnicilor conlindători, cari – după datina strămoşeştii credinţe – vestesc cu 'nsufleţire marile bucurii duhovniceşti ale Crăciunului.

Mângăitoarea lumină a praznicului îmbujorează faţa şi 'nseninează privirea tuturor creştinilor. Se bucură copiii, că Cel născut în Vifleemul Iudeei e mititel ca ei; se bucură bătrânii şoptind în taină, ca odinioară dreptul Simion, rugăciunea: *„Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, că văzură ochii mei mântuirea"* (Luca 2, 29); se bucură bogaţii, că prin Hristos li s'a arătat şi lor visteria adevăratelor bunuri, ale împărăţiei cerurilor; se bucură săracii, că prin naşterea Celui fără 'nceput soarele dreptăţii a răsărit peste ei... Toţi se bucură şi cântă, ca îngerii din noaptea sfântă: *„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!* (Luca 2, 14).

D. Bâşcu şi C. Mihăescu: Botezul Domnului

O, iubiţii mei fii, cât de adânc este adevărul cuprins în această sfântă cântare! Căci mărire se cuvine Celuice a făcut cerul şi pământul cu toate câte sunt întrânsele. Mărire se cuvine Celuice ne-a zidit după chipul şi asemănarea Sa. Şi mai ales mărire se cuvine Celuice *„aşa a iubit lumea, cât şi pe Fiul Său unul născut l-a dat, ca tot celce crede în el să nu piară, ci să aibă viaţă vecinică"* (Ioan 3, 16). L-a dat, cum spune colinda, *să se nască şi să crească, să ne mântuiască.*

Slăvim deci în această cântare puterea lui Dumnezeu, îi slăvim înţelepciunea Lui, părinteasca purtare de grijă şi iubirea Lui fără de margini pentru fiii pământului, pe cari – prin naşterea, jertfa şi învierea Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos – i-a izbăvit din robia păcatului şi a morţii. Şi 'n aceeaş cântare slăvim pacea sfântă, pe care a pogorît-o Hristos în lume – ca semn al împăcării omului cu Părintele ceresc – pace, care s'ar cuveni să lăcuiască între oameni, înfrăţindu-i şi fericindu-i în năcaz şi bucurie deopotrivă.

Ci iată, iubiţi credincioşi, că – spre marea durere a lui Hristos şi a noastră – pace şi bunăvoire între oameni nu este. Dimpotrivă, oamenii se vrăşmăşesc şi se urăsc de moarte. Se pizmuesc, se întărîtă, se ridică unii asupra altora şi se ucid... Sămânţa lui Cain. Pământul s'a aprins dela o margine la alta – şi sufletul omenirii clocoteşte de ură ca apa fierbinte întrun mare cazan. Tunul ucigător împrăştie moartea la răsărit şi la apus deopotrivă. Înfiorătoare paseri de oţel brăzdează văzduhul, nu ca să ducă hrană în părţile înfometate ale lumii, ci ca să risipească bombe ucigătoare printre oamenii, cari îşi topesc neputinţa în vaerul sfâşietor ce-l înalţă spre ceruri.

Toată știința și iscusința omului e pusă în slujba morții, în loc de a fi pusă în slujba vieții. Fabricile stau în slujba morții, spițăriile stau în slujba morții, negoțul stă în slujba morții, meseriile stau în slujba morții, cartea stă în slujba morții, gazetele stau în slujba morții, radiofonia stă în slujba morții, cum în slujba morții stau astăzi toate celelalte unelte iscodite de neostenita strădanie a omului. De aceea nici nu-i de mirare, că-i atâta vaer și suspin între oameni, că-i atâta năcaz și pustiire în lume.

Iubiții mei fii sufletești,

Pricina tuturor răutăților cari ne bântuesc este păcatul. Din păcat nasc toate suferințele – și cele trupești și cele sufletești. Iar păcatul naște din neascultare.

Când greșesc copiii? Când nu ascultă de părinți. Când greșesc oamenii de toate vârstele? Când nu ascultă de Dumnezeu, Părintele nostru al tuturora. Neascultarea de Dumnezeu a scos pe cei dintâi oameni din raiu; și neascultarea de Dumnezeu îi va desmoșteni de fericire până la sfârșitul veacurilor.

Fiii Legii celei vechi se cuvenea să asculte de povețele și poruncile profeților, prin gura cărora grăia Domnul.

Fiii Legii celei nouă se cuvine să asculte de povețele și poruncile lui Hristos și ale slăviților Săi ucenici, cari ne grăiesc prin Biserică și prin sfințiții ei slujitori.

Dar, dupăcum cei vechi n'au ascultat de graiurile proorocilor, așa noi, cei botezați întru Hristos, nu ascultăm de graiurile Evangheliei celei sfinte. De aceea, în loc să ne putem bucura de pe-acum, suspinăm încă din adâncuri după pacea și fericirea văzută de proorocul Isaia, când spunea de vremi, în cari *„săbiile se vor preface în fiară de pluguri și sulițele în seceri și nu va ridica neam împotriva altui neam sabie, și nu vor mai învăța a se bate“* (Isaia 2, 4). Și'ntru aceeaș osândă vom rămânea, câtă vreme nu vom asculta de Domnul, făcând fapte vrednice de pocăință, câtă vreme vom fi robii ispitelor, simbriașii patimilor de tot felul. Căci din *marea vieții care se înalță de viforul ispitelor* nu ne vom izbăvi decât prin ascultarea de Hristos, a cărui Naștere o prăznuim. El este *soarele dreptății* noastre. Prin El ne-a răsărit *lumina cunoștinții* adevăratului Dumnezeu, căruia singur se cade să i ne închinăm – scuturând robia patimilor, cari ne'ntinează sufletul și ni-l duc la pieire. Ochii noștri cei duhovnicești să fie 'ndreptați vecinic spre acest soare de sus; urechile sufletului nostru să fie luând aminte la poruncile Evangheliei Lui, pe cari plinindu-le, pașii vieții noastre se vor îndrepta pe căile cele bune, cari fericesc și în veacul de acum și în celce va să vină. Că de ne vom lăsa călăuziți de slăbănoaga și trufașa înțelepciune omenească, vom rătăci și ne vom pierde în întunecații codrii ai păcatelor. Iar de ne vom călăuzi după Hristos, lumina lumii, ne vom arăta adevărați ucenici a Lui și fericiți moșneni ai împărăției Sale.

Ați auzit, de sigur, iubiții mei fii sufletești, că doftorii trimit pe mulți slăbănogi la aer de munte, ca'n curățenia și lumina acestui aer de înălțimi să-și înzdrăvănească sănătatea trupului. Nici sufletul slăbănogit nu se poate înzdrăveni decât în aerul curat și tare al înălțimilor prin cari ne poartă Evanghelia Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Aceste înălțimi de munte duhovnicesc au întărit pe fiii neamului nostru de-alungul zbuciumatului lor trecut. Și ele ne vor întări și pe noi cei de astăzi, ca să putem trece cu creștinească vrednicie prin greutățile ceasului de față, ca și prin cele ce ne vor mai fi rânduite în viitor. Căci să nu credeți, dragii mei, că năcazurile ceasului de față – ori cât ar fi de mari – sunt semnul sfârșitului lumii. Nu; ci prin aceste năcazuri ispășim numai păcatele trecutului; sau apoi, poatecă bunul Dumnezeu ne 'ncearcă greu, pentruca în focul acestor încercări să ne curețe și să ne 'ntărească spre fericirea noastră de mâine. Căci, după cuvântul Scripturii sfinte „celuice iubește pe Dumnezeu toate i se lucrează spre bine“.

Această credință ne mângăie și ne sporește nădejdea în izbăvirea pe care-o așteptăm: Credința că *„de s'ar și strica omul nostru cel dinafară, dar cel dinlăuntru se înnoește din zi în zi“*. (II Cor. 4, 16). Ba, după cuvântul sfântului apostol Pavel, se cuvine să ne și lăudăm întru necazuri – *„știind că necazul răbdare lucrează, iar răbdarea curățire; iar curățirea nădejde, iar nădejdea nu rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt care s'a dat nouă.* (Rom. 5, 3–5).

Rămâneți întru această nădejde, iubiții mei fii sufletești. Cu ea să Vă mângâiați, cu ea să Vă'ntăriți, cu ea să Vă legați în toate zilele vieții Voastre de Hristos și de Biserica Lui dreptmăritoare, de care să nu Vă despartă *nici necazul, nici strâmtorarea, nici goana, nici foametea, nici golătatea, nici nevoia, nici sabia.* (Rom. 8, 35). Căci așa, *fiind credincioși până la moarte, veți avea cununa vieții.* (Apoc. 2, 10).

Infrățiți-Vă în dragostea de Dumnezeu și de oameni, mai ales în aceste zile de cumplită izbe-

liște. Cuprindeți în căldura inimii Voastre creștinești și românești pe toți cei năcăjiți din jurul vostru. Mângăiați pe cei desnădăjduiți, ocrotiți pe cei fără adăpost, ajutați pe cei lipsiți, ca și Părintele cel din ceruri – văzând faptele Voastre cele bune – să Vă mângăe, să Vă ocrotească și să Vă ajute cu puterea și iubirea Sa fără de margini.

Impărtășindu-Vă, cu părintească dragoste, aceste învățături și îndemnuri, rog pe bunul Dumnezeu să Vă învrednicească a petrece sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, ca și ale Anului nou și Bobotezii, în pace, în sănătate și în duhovnicească îndestulare – și a le ajunge întru mulți fericiți ani.

Darul Domnului Nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și 'mpărtășirea sfântului Duh să fie cu Voi, cu toți.

Dată în reședința noastră episcopească din Kolozsvár-Cluj, la Praznicul Nașterii Domnului din anul mântuirii 1940.

Al Vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE
Episcop

Grigorescu: Maica Domnului cu Pruncul Isus

ASTĂZI S'A NĂSCUT...

ISUS MÂNTUITORUL

de Prot. ION GORON

De ce avem azi mai mare trebuință decât de un Mântuitor?

Increderea semeață în științele exacte, cari aplicate în domeniul tehnic au pus la îndemâna noastră atâtea minunății, ne-a obicinuit să-i cerem cât mai mult vieții, să pretindem cât mai multe bunuri față de ea. O vrem viața așa cum ni-o înfățișează cântarea liturgică din Ziua Invierii „... să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa".

Ci zi de zi suntem obligați să constatăm, că uimitorul progres tehnic și civilizația care ne înconjură nu ne poate asigura câtuși de puțin fericirea. Dimpotrivă, pe zi ce trece inimile oamenilor sunt cuprinse de o tot mai pronunțată frică și desnădejde. Rodul iscusinței omenești – civilizația modernă – în loc să fie un mijloc de asigurare și înlesnire a fericirii și îndestulării omenești, pare să fi devenit o povară atât de grea, încât bietul om al zilelor noastre va trebui să sucombe sub greutatea acestei poveri. Ură, războí, cruzime, lipsuri, nesiguranță și un întreg convoi de suferințe sunt laturea negativă a splendidei civilizațiuni din veacul nostru.

De ce avem mai mare trebuință decât de Mântuitorul?

Cu gândul acesta suntem datori să ne apropiem de ieslea Vitleemului; cu gândul acesta trebue să-l primim în suflet pe Acela, a cărui naștere o vestesc colindătorii. Stăm doar sub greaua povară a vremii, stăm sub crunta amenințare de strivire a uneltelor propriei noastre civilizațiuni! Iar Mântuitorul s'a adresat unor oameni cu sufletul ros de îndoială și de nesiguranță – cași noi – când a zis: Eu sunt Calea și Adevărul, Invierea și Viața.

Cărările vieții sunt întortochiate, grele și primejdioase – care dintre noi n'ar vrea să i se arate calea cea dreaptă? Ne asaltează urechile atâtea teorii cu pretenții de a ne călăuzi, dar în flagrantă contrazicere una cu alta – cine n'ar dori să cunoască adevărul? In clipe grele viața ni se pare zădarnică, fără rost – există cineva care să nu vrea învierea din această letargie? Ori am ajuns atât de departe pe drumul desperării, încât să nu mai vrem viața?

Mântuitorul știa câtă trebuință vor avea mereu oamenii de El. Pe măsura ce se lărgește domeniul cucerit de știință, pe măsură ce se accentuiază progresul tehnic, crește și trebuința spri-

jinului mistic şi a sprijinului moral al Mântuitorului. Cu cât sunt mai perfecte uneltele care ne complectează văzul şi auzul, cu atât mai clară trebue să fie mintea care pricepe; cu cât e mai fin bisturiul, cu atât mai neşovăitoare trebue să fie mâna; cu cât mai rapidă e maşina, cu atât mai stăpână pe sine trebue să fie inima celui ce o conduce.

Deodată cu progresul tehnic trebue să progreseze in generozitate, în conştiinţa morală, în vocaţia divinului şi sufletul. Nietzsche a avut dreptate când a reclamat supraomul, căci numai acesta poate fi stăpânul, nu sclavul, civilizaţiei moderne. Dar acest supraom nu trebue să fie fiară, ci sfânt!

Mântuitorul ştia că zi de zi vom avea tot mai multă trebuinţă de El. Deaceea se găseşte mereu în preajma noastră. Graba zilei nu ne îngădue să zăbovim sufleteşte lângă altarele pe cari se naşte şi se jertfeşte zilnic pentru mântuirea noastră. Măcar Crăciunul să fie binevenit prilej de a primi cu recunoştinţă minunatele daruri pe cari ni le îmbie!

Abia cei ce nu cunosc încă deşertăciunea jucăriilor – copiii – se mai pot bucura azi cu adevărat de venirea lui Moş Crăciun. Positivismul a despoiat creştinismul de tot ce e tainic, de tot ce e mistic, de tot ce e ceresc, transformându-l într'o doctrină morală cu gust burghez, utilitarist. Azi creştinismul e judecat prin prizma ştiinţei religiunilor comparate şi e înfăţişat ca o sinteză a iudaismului mesianic, a moralei babilonice şi a filosofiei greceşti neoplatonice. Dar în faţa creştinismului nu trebue să ne prezentăm numai cu raţiunea analitică, ci cu sufletul întreg, spre a-l cunoaşte. Ce poate face raţiunea, singură, în faţa ieslei din Vitleem? Pentru înţelegerea tainei ce s'a petrecut acolo ne trebue *credinţă* în stare să mute munţii ori cărei îndoieli.

Poate că creştinismul e şi ceeace spune ştiinţa religiunilor comparate. Dar e neasemănat mai mult decât atâta: e viaţa lui Isus Hristos, e trecerea prin lume a divinului. E realizarea vieţii adevărate. E calea şi adevărul, învierea şi viaţa.

Cine a îndrăznit să creadă în progres înainte de venirea Lui? Religiunea cea mai însetată după mântuire – budhismul – a postulat distrugerea vieţii; miturile popoarelor antice pun în trecutul îndepărtat epoca de aur; creştinismul are în faţă împărăţia lui Dumnezeu. Gândirea evreo-păgână a putut influinţa pe mulţi creştini să creadă, că această împărăţie a lui Dumnezeu se va realiza printr'o minunată a doua venire a Domnului într'o împărăţie de o mie de ani. Acest chiliasm-apocaliptic e strein de duhul adevărat al creştinismului; împărăţia lui Dumnezeu e real prezentă în lume. Ea există din clipa naşterii Domnului în trup omenesc în fiecare suflet care L-a primit cu credinţă şi s'a învrednicit de binecuvântarea harului.

Cel ce îl are în suflet pe Mântuitorul, nu poate umbla decât pe urmele Lui. Creştinismul e biruitor asupra lumii pe măsura ce se realizează în cât mai mulţi oameni viaţa lui Isus.

In lumina evangheliilor viaţa lui Isus ne apare aşa cum o doreşte ori care om: senină, liniştită şi fericită. O plăcută simplitate a exteriorului se împreună cu o mare adâncime sufletească; veselia tinerească se împreună cu bărbătească seriozitate; iubirea naturii se împreună cu râvna după sfinţenie; compătimirea prostiei şi păcătoşeniei se împreună cu o nezdruncinată dorinţă de luptă împotriva răului. Iar la temelia acestei unităţi armonice – pe care n'a putut-o desfigura nici moartea pe cruce – stă încrederea şi stima în şi faţă de Dumnezeu şi oameni deopotrivă.

Sutaşul roman nu cunoştea nimic din tainele doctrinei creştine, când a mărturisit lângă cruce: „Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta". Nici creştinii nu pot înţelege acest adevăr decât cu preţul celei mai categorice acceptări a trăirii prin credinţă, prin râvnă după cer, prin har. De Pruncul din ieslea Vitleemului profeţilor nu ne putem apropia decât aşa cum au făcut-o şi Magii: aducându-i aurul credinţei, tămâia închinării şi smirna modestei noastre cuviincioşii. Intreagă cerbicia semeaţă a omului trebue să se frângă în faţa dovezii milei cereşti, cum s'a frânt trupul Mântuitorului pe cruce.

Dar pe cât de greu poate fi înţeleasă taina întrupării, pe atât de aproape e de înţelegerea noastră, că prin Hristos putem deveni din robi ai pământului fii ai lui Dumnezeu. Idealul ce se desprinde din pilda vieţii Sale şi forţa sufletească ce o împrumută sufletului trăirea prin credinţă ne ridică la cel mai înalt grad de nobleţă: aceea a duhului pus în slujba binelui obştesc.

De ce avem azi mai mare trebuinţă decât de Mântuitorul? Numai cu ajutorul Lui putem deveni supraoameni pe măsura tehnicei zilelor noastre; numai credinţa în El şi acceptarea doctrinei Lui poate ridica cultura mai presus de nivelul civilizaţiei. Nu putem nădăjdui pace pe pământ şi bunăînţelegere între oameni, până când nu se va realiza această renaştere în duh şi adevăr. Cultura e brazdă adâncă, tăiată în suflet în care Isus Mântuitorul samănă cuvintele vieţii celei vecinice.

Pentru aceasta a venit în lume.

HOTARELE GÂNDULUI

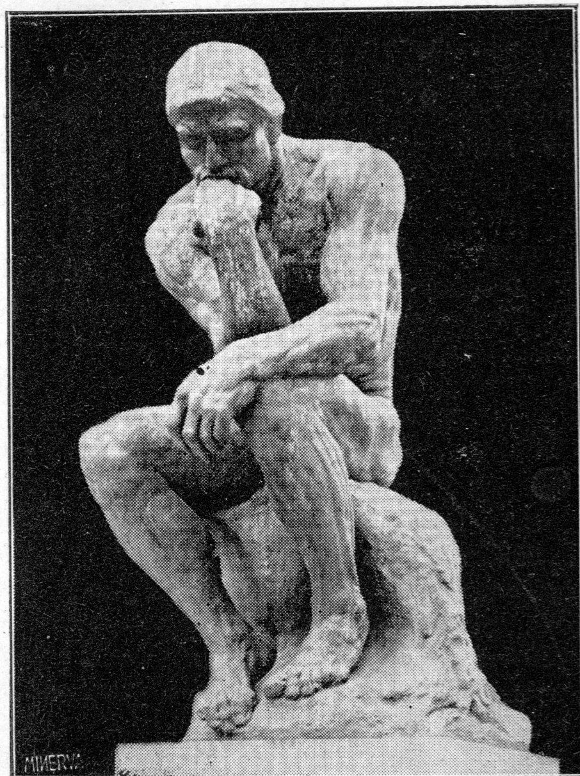
dc GRIGORIE T. MARCU

Nu ştiu dacă existenţa fiinţelor necuvântătoare implică prezenţa şi succesiunea gândurilor. Erudiţia naturaliştilor ar putea lămuri această chestiune; iar în lipsa ei, o atentă supraveghere a manifestărilor animalelor ar putea face aceleaşi bune servicii curiozităţii noastre. Animalul domestic e capabil să-şi recunoască stăpânul, să i se ataşeze, să-i priceapă intenţiile. Ultima însuşire e indiscutabil că o posedă şi fiarele codrului. Ceea ce însemnează că şi fiinţele necuvântătoare gândesc – din instinct sau altfel – că şi ele chibzuesc înainte de a întreprinde cutare sau cutare pas.

O pasionată călătoare, englezoaică de neam, care a trăit ani de zile în decorul de vis şi primejdii al interminabilelor păduri africane, susţine că fiara codrilor intuieşte cu atâta precizie intenţiile omului care-i cade în cale, în cât e exclus să te atace dacă nu nutreşti gânduri vrăjmaşe faţă de ea. Fiecare om poartă în jurul capului său un nimb ca acela al sfinţilor din icoane, care străluceşte sau se posomoreşte – susţine călătoarea pomenită – după altitudinea morală a insului respectiv. Invizibil pentru ochii omeneşti, ochiul fiarei l-ar distinge perfect şi atitudinea ei ar fi determinată exclusiv de acest misterios bilet de identitate. Legenda miticului Orfeu, a cărui strună

Strâmbulescu: Fată în casă

A. Rodin: Gânditorul

vrăjită frânge ferocitatea fiarelor, ar avea deci toate şansele să fie crezută – şi posibilitatea gândului animalic tot aşa.

Limitat la trebuinţe inferioare, la exercitarea instinctului de conservare – al cărui vehicol este – gândul animalic nu-şi frământă aripile în zările zonelor superioare ale existenţei.

Piscurile semeţe ale acestora acceptă numai cutreerările gândurilor omeneşti. Numai acestea depăşesc materia şi spaţiul. Numai gândul omenesc este supraspaţial prin definiţie. Numai el se poate degaja de cele ce ochiul a văzut şi urechea a auzit, ca să răzbească în nesfârşitul ce-i dă sensaţia vecinităţii tărâmului de dincolo de veac. Gândul omului *n'are hotar.*

Raza lui de penetraţie, atât orizontal cât şi vertical e nelimitată. El scurtează distanţele şi, la înaltă tensiune, la temperatură urcată, le anulează chiar. Profunzimile abisale ale existenţei sunt răscolite de aptitudinile lui cu siguranţa celui ce se află în elementul său. Gândul se află *acasă* oriunde. El îşi creiază o lume a lui, o lume ireală, care se substitue cu succes tărâmurilor necercetate în

prealabil de cunoaştere. Gândul depăşeşte cunoaşterea, servindu-o totuşi ca nici o altă facultate a eului omenesc.

Se vorbeşte de o exuberanţă omenească. Numai gândul e capabil de o exuberanţă absolută, numai el rătăceşte pe toate meleagurile în sbor fulgerat de şoim sau potolit ca mersul domol al unui călător ostenit.

In singurătate, ca şi 'n părăţia de lumini şi umbre a marilor dureri, tăiuşul lui capătă ascuţiş de fulgere şi fâlfâitul aripilor lui atinge alte altitudini de cât cele accesibile sborului imperial al vulturului.

Adevărata libertate omenească zace 'n libertatea gândului. Rigorile omeneşti n'au nici o putere asupra lui. Numai Dumnezeu a capabil să mute alvia gândurilor şi să le coloreze unda cu nespusele străluciri ale luminii Sale.

Gândul reprezintă privilegiul suprem ce i-a fost acordat omului. El te înalţă şi te prăbuşeşte cu aceeaşi siguranţă. Tocmai din această pricină, gândul are nevoie să fie dirijat. Rolul acesta îi revine educaţiei – şi anume *educaţiei religioase morale.* Numai aceasta îi poate asigura gândului o funcţiune mântuitoare.

Generator de temeri sau consolator în dureri, gândul inteligent dirijat îşi hotărniceşte peregrinările şi îşi regăseşte stabilitatea şi suprema odihnă în acele reconfortante lansări în divin, a căror aromă n'o cunosc decât sufletele cari repetă gestul ucenicului pe care îl iubea Iisus, culcându-şi capul pe sânul Lui ocrotitor.

CRĂCIUNUL

de L. G. MUNTEANU

E sărbătoarea bucuriei pentru întreagă creştinătatea. O clipă de reculegere în mersul vijelios al vieţii, o clipă de linişte în lupta neîndurată a existenţei noastre. O zi în an de frăţietate între oameni, în care cel sărac se bucură de mila celui bogat, cel bolnav de compătimirea celor sănătoşi, cel puternic se umple de blândeţe, cel mândru se smereşte, cel ce sufere îşi uită suferinţa. O zi de viaţă nouă numai, atât de dorită de toţi, atât de frumoasă şi demnă – şi câtă bucurie revarsă în suflete!

Crăciunul nici nu poate fi închipuit altcum. Omenirea nu poate prăznui altcum amintirea momentului, în care iubirea Părintelui ceresc îmbrăţişază pământul întinat de patimile păcatului prin trimiterea Fiului său, ca să-l purifice, să-l înoiască, să-l reclădească după chipul începutului. Venirea Mântuitorului în lume este bucuria, după care a suspinat toată făptura, în nădejdea căreia s'au stins atâtea neamuri. Câte milioane de fericiţi ar fi făcut între cei cari au adormit în nădejdea ei! Cu atât mai vârtos câte milioane de fericiţi trebue să facă după venirea ei!

Hristos coborând în lume, îmbrăcând trupul omenesc, vieţuind printre noi ca Dumnezeu şi om, ne anunţă mântuirea din stăpânirea iadului, împăcarea cu Dumnezeu, pe care omul l-a supărat prin neascultare şi răzvrătire, ne anunţă armonia şi pacea frăţească între oameni, ne anunţă începutul împărăţiei lui Dumnezeu în lume, în care va stăpâni dreptatea, cinstea şi iubirea reciprocă.

E posibilă o mai mare binefacere pentru om? E posibil un mai bogat izvor de bucurie a sufletului, de fericire? De ce dar bucuria naşterii Mântuitorului n-a devenit încă o bucurie universală, de ce nu s'a permanentizat în timp? De ce numai o zi în an să fie prăznuită în amintirea acestei bucurii, de ce n'a secat odată pentru totdeauna izvorul suferinţelor?

N'a realizat Fiul lui Dumnezeu misiunea sa în lume integral? N'a biruit stăpânirea diavolului? Nu ne-a dat toate armele prin cari să putem continua lupta, sau puterile noastre sunt prea slabe decât să-i putem urma?

Nimic din toate acestea. Hristos şi-a încheiat activitatea cu supremul act al jertfei pe cruce. Jertfa lui e preţul răscumpărării, plătit lui Dumnezeu pentru păcatele noastre. Un preţ pe care nimeni până la El nu l-a putut plăti. Prin el se realizează împăcarea cu Dumnezeu.

Invierea lui Hristos din morţi este semnul triumfului asupra stăpânirii diavolului în lume, este lovitura de graţie dată împărăţiei lui între oameni, este începutul împărăţiei lui Dumnezeu, care garantează cetăţenilor ei fericirea vecinică.

Hristos printre noi fiind, prin cuvânt şi faptă ne-a învăţat a cunoaşte şi iubi pe Dumnezeu, ne-a învăţat a lupta împotriva diavolului şi păcatului din noi, cu armele credinţei, nădejdii şi iubirii, cu armele umilinţei, dreptăţii, adevărului, răbdării, milei, înfrânării şi suferinţei până la moarte. El însuşi este pilda vie şi permanentă a acestei lupte. Poartă steagul nouei vieţuiri cu o neîntrecută vitejie. El, Fiul lui Dumnezeu, nu s'a dat înapoi nici dela cea mai mare înjosire, cea mai dureroasă batjocură, cea mai umilitoare jertfă. Plecând dintre noi, ne-a lăsat Biserica sa, în care lucrează

Demian: Naşterea Domnului

dumnezeescul har al sfintelor taine, ne-a trimis un ajutător în dumnezeescul Duh Sfânt, ne-a rămas El într'o formă nevăzută, dar permanent prezent, unde este implorat ajutorul său.

Nici puterile noastre nu-s prea slabe de a-i urma. Prin botez, liberi de povara păcatului, având permanent alături puterea Lui ocrotitoare, puterea Bisericii lui, nimic nu ne este imposibil, pentru a ne mântui.

Dacă împărăţia cea nouă încă n'a putut pune stăpânire asupra întregului suflet omenesc, dacă bucuria venirii lui în lume nu este universală şi permanentă, dacă fericirea izvorâtă din darurile aduse de el în lume, este un bun spre care nădăjduim încă fără a-l avea, de vină suntem numai noi.

Noi, oamenii, n'am înţeles încă pe deplin importanţa misiunii Lui, n'am ascultat glasul chemării Lui, nu înţelegem însuşi rostul vieţii noastre pământeşti. Am trăit şi trăim încă ameţiţi de parfumul ispitelor diavoleşti, ne amăgim încă cu durabilitatea şi profunzimea micilor bucurii pământeşti. Nu ştim preţui valoarea celui mai scump mărgăritar al bucuriilor divine, eterne şi desăvârşite. Ne complacem într'o viaţă de uşurătate şi duplicitate, fără hotăriri mari, fără luptă, fără jertfe, nădăjduind totuşi mântuirea.

Cum să ne conducă Hristos spre fericire, când în sufletul nostru n'am făcut loc lui Hristos, iar în mădularele trupului nostru se răsfaţă păcatul? Cum să râvnim spre fericire, când n'avem curajul de a dobândi fericirea? Cum să ne bucurăm de darurile venirii lui Dumnezeu în lume, când nici un deget n'am pus pentru a ajuta stăpânirea acestor daruri în lume?

Vrem iubire faţă de Dumnezeu, iubire faţă de semeni, pace, dreptate, adevăr, dar în sufletul nostru locueşte nestingherită necredinţă, indiferentismul religios, mândria, egoismul, chiar ura faţă de semeni. Suntem clevetitori şi grabnici la mânie, râvnim după bunurile altora; fără mustrare de conştiinţă facem nedreptatea şi ne lăudăm că respectăm legea întocmită intenţionat după chipul şi asemănarea noastră; minciuna, expresie a atâtor gânduri viclene, acopere toată murdăria în care se bălăceşte sufletul, minciuna de care nu roşim, nu ne cutremurăm, este legătura eului nostru intern cu lumea înconjurătoare. Trăim într'o duplicitate scandaloasă. Râvnim din instinct binele, cu mintea plăznuim însă răul şi-l facem fără nici o mustrare de conştiinţă.

Bucuria Crăciunului izvorâtă din darurile venirii Mântuitorului în lume poate deveni o permanentă realitate numai prin contribuţia noastră. Hristos ne-a chemat la fericire, ne-a şi arătat pârga acestei fericiri, de noi depinde s'o coborâm în suflete. Fie ca din acest nou val de suferinţe abătut

Constanţa: Cazinoul văzut noaptea

Fr. Amerling: Portret

cu atâta furie asupra pământului nostru, să izvorască gândul bun și hotărîrea universală a renașterii spre o viață nouă, o viață cu Hristos și idealurile lui. Fie ca Crăciunul anului 1940 să fie începutul erei de bucurie; a lumei desrobite de sclăvia răului și suferinței; a unei lumi bune, pacinice, iubitoare și fericite; a unei lumi în care mândria să fie condamnată, ambițiile de stăpânire să nu prindă teren, pofta de înavuție să se izbească de rezistența puternică a celor mulți, ura să fie înăbușită, vărsarea de sânge condamnată; a unei lumi ce trăește prin iubire și altruism bucurându-se de roadele armoniei și păcii universale; a unei lumi în care fiecare om să-și poată desvolta darurile spirituale netulburat de semeni, să poată munci în liniște pentru progresul unanim; a unei lumi în care fiecare individ, grupare, națiune să-și aibă locșorul lui pe pământ și în societatea umană, fără a-i disputa cineva dreptul de a trăi, dreptul de a se manifesta în măsura puterilor cu cari l-a înzestrat Dumnezeu, fără a-l despoia de cele mai elementare drepturi la viață.

Fie ca războiul dintre oameni să fie proscris ca unealtă de stăpânire a diavolului, realizându-se profeticele cuvinte îngerești: „Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bunăînvoire" cântate în noaptea cea sfântă în văzduhul înstelat al peșterii din Vifleem, care adăpostea pe nou născutul Iisus Dumnezeu-omul.

PORTRET

de EUGENIA MUREȘANU

Din trăsnet și foc m'am născut,
Din haosul lumii de lut
Și 'n fiece cântec al meu
Iși plânge căderea un zeu.

Părinte mi-e zarea ca spuma
Și vuetul serii mi-e muma.
Iar frați îmi sunt stropii de nori
Și crengi de pădure surori.

Podoabe-mi sunt fire de lună
Și sborul de stele, cunună.
Și mire, luceafărul nopții,
Eternă chemare a morții.

Credință mi-e nimbul de cremene.
Iubirea și ura 'mi sunt gemene.
Iar mila, e pisc aurit,
Spre care, târîș, am pornit.

Ultima rugăciune

de TEODOR CICEU

Am fost un păcătos cât am trăit.
M'am bucurat când am făcut ore-un rău;
In viața mea pe nimeni n'am iubit
Și n'am crezut în Tine, Dumnezeu.

Dar astăzi văd și eu că am să mor,
Și-o să mă bage 'n groapa fără fund...
Și pentru prima dată mă 'nfior
Și nu pot rugăciunea să-mi ascund:

Toate harurile tale sfinte,
Indurate, astăzi dă-mi-le;
Și ajută-mă, Te rog, Părinte,
Să-mi plătesc cu ele vămile.

IARNĂ

de TEODOR CICEU

Copiii te-așteaptă cu sănii de joc
Și numai de tine e vorba din toamnă...
Bătrânii te-alungă cu lemne de foc
Știindu-te rece și aprigă doamnă.

In haina-ți bogată și albă de zână,
Pe-aceiași cărare de nori și de ger,
Deapururi vei trece, mărită stăpână,
Să duci pretutindeni solie din cer.

Când lină și rece te-așterni peste sat,
Ne bați la fereastră cu flori de zăpadă
Și crainici din țara lui Alb-Impărat
Te plimbă cu sănii pe stradă.

CRĂCIUNUL LOR

de EUGENIA MUREŞANU

Intâi a venit ca o fluturare, din văzduh.

Aripi mari de fulgi au poposit pe acoperişuri, în curte, la ferestre.

Şi ochii tuturor mirărilor, copleşiţi de fulgii somnului, au întrebat:

– „De unde vine atâta spumă?“

– „Din cer“, a şoptit mimica.

– „Din care cer?“, întrebă cel mic, Val, parcă un mare înţelept ar fi vrut să înlăture păenjinişul unui mister.

– „Din Cerul, unde cântă îngerul tău...“

– „Da' Moş Crăciun de unde vine?“

– „Tot din Cer.“

– „Cu sanie sau pe jos?“

– „Tu cum crezi?“

– „Că vine cu sanie cu doisprezece cai“, a precizat Lala, arătând cele zece degete deslipite.

...De-atunci, Lola şi Val au început drumuri mai lungi pela ferestre, unde mâni nevăzute brodaseră pe dinafară chipuri minunate, flori cioplite în ţurţuri de cristal, ca nişte steme de argint. Şi-au întrebat într'o zi:

– „Mimico, cine umblă noaptea la ferestre şi ne pune flori?“

– „Ingerii care vin să vadă dacă dormiţi“, răspunse pedagogic mimica.

– „Eu n'am să mai dorm“, s'a hotărît Lola.

– „Nici eu“, hotărî răsbunător Val.

– „Am să-i aştept toată noaptea, să-i prind cum fac florile“, ameninţă deslegătoarea de mistere.

– „Şi eu“, întări solidar Val, piticul.

– „Sau nu“, rectifică diplomatic Lola, „deschidem ferestrele şi îngerul în loc să stea afară, se păcăleşte şi intră în casă“.

– „Şi-l prindem pe hoţ!“ despică fulgerul din glasul viteazului Val.

– „Atunci intră gerul“, îşi înăbuşi mimica râsul.

– „Gerul?“ întreabă Lola.

– „Gerul?“ întreabă Val.

Şi amândoi, cu ochii bulgări de soare:

– „Cine-i?“

Cu glas plin de gerul spaimei care-i cuprinse pe micii diplomaţi, mimica i-a lămurit:

– „E vântul acela care iarna vă 'ngheaţă nasu' şi mânile“.

– „Da' lui Moş Crăciun nu-i îngheaţă barba?“

– „Şi cailor nu le 'ngheaţă nasu'?“

– Şi îngerilor nu le 'ngheagă aripile?“ năvăliră rechizitoriale glasurile o clipă potolite.

– „Moş Crăciun nu 'ngheaţă, fiindcă are zece cojoace cu flăcări pe el şi nu lasă gerul să-l pătrundă“.

– „Ihî, deaceia“, se lămuri grozav Val.

– „Eu am ştiut că deaceia“, răspunse infailibilitatea Lolei.

Rubens: Copii

...Și fulgii s'au așternut grei ca niște nori de plumb pe velințele pământului.

Se-auziau aproape de tot pașii de mister ai Crăciunului.

Dela ferestre s'au strecurat în casă, prin cămară, pe masa din bucătărie și pe crengile cu zâmbete verzi din camera unde numai un Barbă Albastră ar fi putut să intre în ziua aceia.

– „Vine Crăciunul", hotărî indulgent Lola, cu ochii pe calendarul bunătăților ce se năpusteau grămadă spre direcția cămară.

– „Când vine?" ceru precis nerăbdarea lui Val.

– „Indată", spuse scurt Lola, făcând ca nici-odată gimnastica ochilor, decâteori mimica deschidea vreo ușe sau sertar.

Spre seară se deschise Cerul, cu creștetul stelelor pe brațe de prunci, și ușa legendelor se desfăcu larg să intre în pleoapa visului Moș Crăciun.

Cu săniuța și pe jos

Pe urmele celor mari

de L. BOLOGA

Cu alaiu de prinț, in chiote de veselie l-a insoțit dealungul uliței intreaga gloată de ștrengari, care s'a adunat in jurul lui ca o minune. Și in adevăr minune a fost imprejurarea când el, pușchiu de câteva șchioape, s'a pomenit deodată om mare. Incă cât de mare! Ca tatăl său.

Intors acasă din hoinăreală flămând, rupt, și-a luat cocoloșul de mămăligă cu brânză așezat de mamă-sa în pânzătura mesei anume pentru el și a inceput să infulece lacom. Ochii, rătăciți pe pereții camerei, deodată ii rămân pironiți pe niște pantaloni de ai tatălui său. O putere irezistibilă ii indreaptă pașii spre ei. Cu multă trudă ii reușește să-i descațe. Ii măsoară mai intâi cu privirea, apoi ii intinde pe podea. Hai să-i îmbrace! Cu chin cu vai – ba mai nimerea cu amândouă picioarele pe acelaș crac, ba se impiedeca in ei și cădea – in cele din urmă legându-i cu o sfoară peste mijloc și apucând cu o mână de unul, cu cealaltă de celalt crac, i-a reușit să devină stăpân in și peste pantaloni. Cu pași mărunți și timizi a inceput să se plimbe prin cameră.

– Ce Dumnezeu? doar nu mai sunt copil. Ia să-i lungesc. Așa! Acum ceva mai indesați! Lărgește pasul și indeasă talpa la pământ cu voinicie. Clipă de clipă, cu fiecare pas simte cum se inalță, și puteri noi i se revarsă în toată ființa lui; capul se ridică mândru, ochii se rotesc grav in orbite, luând o deplină infățișare bărbătească. Ba iată că nu-i mai arde de joacă și nici să râdă nu-i mai vine. Ar trebui să le arate și ortacilor, ființe tare inapoiate, ce a devenit el. Așa s'a pomenit in mijlocul lor.

Imitația este unul dintre cele mai puternice instincte in viața copilăriei. Copilul reproduce actele, mimica, sunetele celor din jurul său, așa cum le-a observat, determinat numai de impulsul la acțiune și de percepția sau reprezentarea actului. Și acest instinct are o atât de mare inriurire asupra comportării lui, încât, de exemplu acte, care sunt deadreptul contrare nevoilor prezente, le execută numai fiindcă vede pe cei din jur executându-le. Povestea țigănușului, care a strigat disperat la tatăl său: „Nu mai mânca tăticule că crep" poate fi o realitate indiscutabilă.

Incă din leagăn copilul răspunde la zâmbetul maică-sa cu zâmbet, la fața inourată cu plânset. E o imitație reflexă, care predomină in primul an al copilăriei, fără să-și piardă importanța nici mai târziu. Până și in școală fața veselă a dascălului poate predispune o clasă intreagă spre voioșie, iar privirea incruntată spre frică, iritare. Și aceasta pentrucă privirea ochilor, vocea, gestu-

rile se reproduc în mod reflex și cu ele deodată se creiază și starea sufletească adecvată. In acest fel se explică și atitudinea politicoasă sau rău-crescută, ordonată sau desordonată, ascultătoare sau neascultătoare a copilului în majoritatea felului său de a se comporta.

Cu timpul copilul începe să imite ce a văzut sau auzit și fără ca modelul să fie de față, deci pe bază reprezentativă, însă fără vre-o intenție conștientă, ci numai din un imbold lăuntric, instinctiv. Este epoca începutului limbajului, când lucrurile și animalele sunt numite după sunetele pe care le emit sau mișcările pe care le fac. Acest fel de imitație, începută încă dela sfârșitul primului an, predomină la etatea de 3-4 ani. Prin ea copilul își acumulează cunoștințe și atitudini de mișcare insoțite de coloratura emoțională corespunzătoare. Caracteristic pentru această epocă e, că tot acum apare în viața copilăriei și o atitudine de contraimitație; copilul face tocmai contrarul de ceea ce vede sau i se poruncește.

Un pas mai departe face, când începe să ia atitudine față de situații pe care i le prezintă imaginația. Este epoca imitației dramatice, dominantă între etatea de 4-7 ani. Acum copilul începe să se joace de-a familia, școala, muncitorul, agricultorul, șoferul etc. Prin acest fel de acțiuni își insușește cunoștințe asupra raporturilor sociale, ocupațiilor profesionale etc. din mediul în care trăește.

Incetul cu încetul trece la imitația idealistă a cărei caracteristică este, că între prototipurile de imitat se face o selecție după criteriul bun-rău, frumos-urât. Până la etatea de 14-15 ani idealurile, care au la bază acest element sunt hotăritoare în viața copilului.

Oricare ar fi felul imitației și etatea la care una sau alta predomină, un lucru e cert: influența ei asupra comportării copilului este decisivă, pentrucă cu ajutorul ei se adaptează la viața mediului social în care trăește. Iată de ce exemplul celor mari, în bune ca și în rele, poartă o răspundere atât de colosală în opera educativă; chiar imitând, copilul face deosebire între bun și rău, cuviincios și necuviincios după criteriul arătat, susținut și mereu reamintit de cei mari. In exemplul, aprobarea și desaprobarea adulților de o parte, în tendința de a „deveni mare“ - idealul copilăriei - se găsește izvorul majorității actelor bune și rele ale copilului. Nimeni n'a găsit plăcere în primul pahar de alcool sau în prima țigară, pe care a fumat-o și totuși exemplul rău al mediului și-a găsit destui urmași perseverenți, transformând în patimă un act plecat din simpla dorință de a-i face egali cu cei mari.

Poartă-te în fața copiilor așa, cum ai dori să se poarte ei în viață și ai pus cea mai solidă bază în munca ta de educator.

Petru Cavallini: Inchinarea Magilor. (Mozaic din biserica Sfânta Maria — Transtevere)

PACEA, BUCURIA VIEȚII

de D. E. NICOARĂ

Astăzi multe lipsesc omenirii, dar mai presus de orice, lipsește din lume *pacea, bucuria cea adevărată a vieții.*

Nu găsim astăzi, ori cât am căuta cu insetare, nicăiri, nici un colțișor ascuns in lume, unde să domnească *pacea.*

Nu este pace in lume.

Nu este pace pe continente.

Nu este pace intre țări.

Nu este pace intre națiuni.

Nu este pace nici prin țări.

Nu găs'm pace nici in orașe, nici in sate, nici intre vecini.

Nu domnește pacea nici in casele oamenilor, nici intre frați.

Dar nu stăpânește pacea nici in sufletele oamenilor.

In lipsa păcii, vuește azi lumea intreagă. Vuesc țările și vuesc popoarele, cuprinse de furtunile frământărilor războinice, zguduite de dușmănii răzbunătoare și chinuite de năcazuri și suferințe apocaliptice.

Răstignirea: Pictură bizantină din veacul XII-lea

Dar nu numai lumea și popoarele vuesc, ci vuește in acest clocot spăimântător de invrăjbire și viața oamenilor.

Dela un pol la altul, in lungul și in latul globului terestru, pe pământ, in văzduhurile cerului sub stele, pe ape și in sânul tainic al apelor din mări, pretutindeni ura și răzbunarea, pizma și răutatea, cruzimea și nemila vuește imbrăcată in arma clocotului păgân și satanic, alungând pacea și bucuria adevărată a vieții.

Și cu toate aceste omenirea caută mereu și neincetat pacea. Este in căutarea ei de sute și de mii de ani.

Unii caută pacea in fugare plăceri, dar nu o găsesc.

Alții o caută in averi, in bani, și in bogății și, chiar acestora, se destăinuesc, că ele sunt deșertăciunea deșertăciunilor, nevoindu-se să le părăsească in intregime, dela o clipă la alta.

Nu este pace in lume și ea nici nu poate veni pe aceste cărări rătăcite.

Toate averile și bogățiile de bani, toate plăcerile trupești și repede trecătoare, nu pot da bucuria cea adevărată a păcii, pentrucă ele sufletului omenesc nu-i pot da nimic, ci sufletul și in belșugul acestora rămâne gol, infometat, insetat, nesatisfăcut, neimpăcat, turburat și neliniștit.

Nu este pace in lume!

De ce? Pentrucă lumea intreagă s'a indepărtat de calea, care duce la bucuria păcii; a părăsit legea care inpământenește pacea, a fugit și fuge de isvorul păcii și nu se supune Stăpânului, dela care poate veni pacea: *Domnul păcii!*

Nu este pace in lume, fiindcă lumea caută mereu pacea externă. Or, azi omului ii lipsește pacea lăuntrică. Lipsește din lume azi pacea sufletului. Cu bani, cu aur și cu bogății poți cumpăra orice, dar pacea sufletului nu se lasă mituită, vândută și plătită, nici cu argint, nici cu aur, nici cu pietre scumpe.

Nu este pace in lume, pentrucă omul de azi nu caută pacea prin legile Domnului. Nu indeplinește nici cea mai mare din legile Domnului: *Iubește pe Domnul Dumnezeul tău cu tot cugetul tău, cu toată inima și cu toată puterea virtuților tale, iar pe aproapele tău ca insu-ți pe tine.*

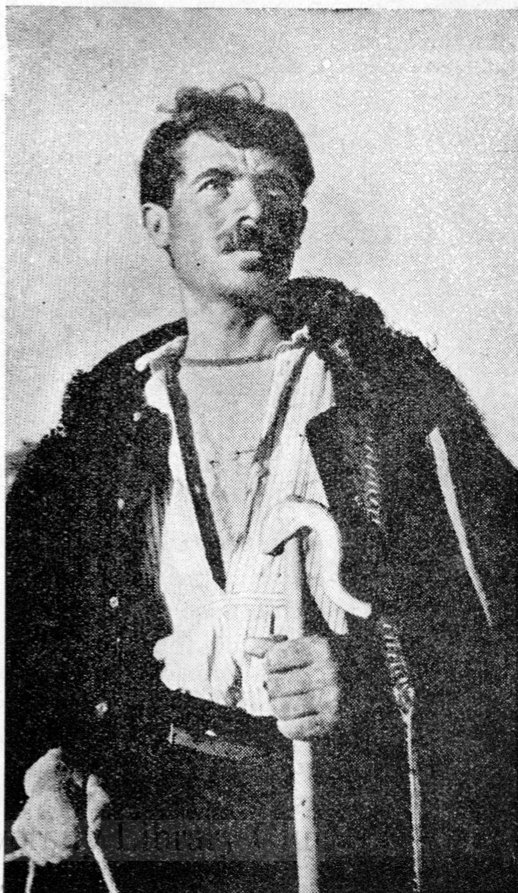
Omul nu iubeşte nici pe Dumnezeu, nici pe aproapele său. Şi aşa pacea pe pământ nu poate cobori, nu poate înflori, nu poate rodi, nu poate domni.

Nu este pace în lume, pentrucă azi mai mult decât oricând omul a devenit răzbunător şi se răzbună pe fratele său prin orice mijloace: trădare, defăimare, lovire, despuiere, nedreptăţire, pizmuire, şi suprimare chiar.

Astăzi glasul Domnului este uitat. Omul şi-a însuşit dumnezeescul drept de a se răzbuna. Lumea de azi uită că Domnul singur este dreptul răzbunător şi că El ne porunceşte să iertăm şi ocările cele mai sângeroase şi ne opreşte dela orice răzbunare.

Dacă lumea ar fi condusă după această poruncă a Urzitorului lumii, a Legiuitorului cel mai de sus al oamenilor, a Judecătorului drept, atunci n'ar mai fi între oamenii acestei lumi nenorocite, ură, vrăşmăşii, cuvinte de ocară, sfâşieri, războaie, arme ucigătoare şi atâta turburătoare suferinţă, câtă s'a abătut azi asupra lumii întregi, ca un blăstăm meritat, venit ca o pedeapsă, pentru împotrivire faţă de legile şi poruncile lui Dumnezeu. El este cel care ne cere ascultare tuturora, cu orice preţ, ameninţă, tună şi fulgeră, loveşte şi pedepseşte pe cei ce nu se supun poruncilor sale.

Dacă omenirea ar înţelege să asculte cuvântul Domnului, atunci ar fi *pace pe pământ şi între oameni bună învoire.* Atunci armatele de zeci de milioane ar construi drumuri netede între ţări, între oraşe, între sate şi între casele vecinilor; ar indigui malurile râurilor să-şi apere de revărsări sămănăturile şi casele; ar construi căi ferate în toate regiunile pentru un rapid schimb al produselor hărniciei omeneşti; ar clădi case igienice însorite pentru adăpostirea tuturor fraţilor şi semenilor, ca să nu fie nicăiri pe pământ nici un om fără casa sa proprie, fără vatra sa încălzită, fără masa sa încărcată cu tot rodul dăruit de Părintele cerului, fără vaca sa cu lapte, fără camera sa de zi, de noapte şi de baie, fără grădina sa de zarzavaturi şi pomet; atunci s'ar zidi biserici spre lauda Domnului, şcoli pentru învăţăturile Lui înţelepte şi sfinte, spitale pentru cei suferinzi, case culturale pentru cunoaşterea legilor eterne, cari dau bunăstarea popoarelor; atunci s'ar face conducte cu apă din izvoarele munţilor, care să potolească setea vietăţilor din câmpii, sate şi oraşe îndepărtate; s'ar face împăduriri şi irigaţii, înfrumseţări şi opere măreţe, statui oamenilor mari, cari inspiraţi de Dumnezeu au luptat pentru binele, fericirea, pacea şi mântuirea oamenilor.

Cioban din Grecia

Şi... şi multe altele s'ar putea face în acelaş interval de timp, cât durează un război şi cu nimic mai mult decât cu enormele bogăţii, cari se cheltuesc, se consumă, se zdrobesc, se ruinează şi se nimicesc în actualul război, cu preţul tunurilor, avioanelor, carelor de luptă, vapoarelor scufundate, mărfurilor şi materialelor înecate, arse şi nimicite, bombelor aruncate din aer şi a submarinelor din ape, clădirilor şi instalaţiunilor distruse, milioanelor de oameni, cari şi-au perdut case, situaţii, avere, sănătate şi viaţă.

Dar pentru acest scop un singur lucru trebueşte: Pacea, pe care Domnul singur o poate da lumii Sale. Pacea dulce şi sfântă, pe care lumea nu o poate da, nici lua; pacea care nu este din lume şi nu este ca pacea din lume, vremelnică, nesigură, ce se răstoarnă la cel dintâi vânt de încercare.

Pacea din suflete, cea lăuntrică, plină de putere, de mângâiere, eternă, fără de păcat, pacea pe care Mântuitorul a adus-o din ceruri pe pământ şi a zis: *Pacea Mea dau vouă.*

Pacea Domnului va veni să domnească în lume, când toţi conducătorii popoarelor şi toţi creştinii vor îndeplini cea mai mare dintre po-

runci, cu smerenie, după cum a răspuns Domnul învățatului judecător: *Cea dintâi și mai mare poruncă este să iubești pe Dumnezeu, iar a doua, să iubești pe aproapele tău.*

Nu poate fi altcum pace.

Să ne rugăm cu străduință: Doamne pacea Ta lumii Tale o dărueşte, și dintru atâtea nevoi ne mântueşte.

STEAUA MÂNTUIRII

de Preot FL. MUREȘANU

„Și văzând ei (craii) steaua, s'au bucurat cu bucurie mare foarte".
Mat. 2, 10.

Toată oastea creștinească
Astăzi să se veselească,
C'o stea mare s'a ivit
Sus la sfântul răsărit.

Și strălucea cu tărie,
Veste mare, bucurie;
Că veșnicul Dumnezeu
A trimis pe Fiul său.

Să se nască 'n Vitleem
Precum prorocit avem
Și s'a născut pe pământ
Astăzi Mesia cel sfânt.

Ca să facă mântuire
Dela veșnica pieire
A lui Adam cel căzut
Cu tot neamul de demult...

Corregio: Naşterea Mântuitorului

Și așa credința își urmează calea până la capăt, în versuri de colindă, nu discutând, ci cântând mărturia pământească a păstorilor și cea cerească a îngerilor și a stelei despre naşterea „Soarelui dreptății" într'o iesle de dobitoace: *„Că 'n Vifleemul oraș, nu și-au găsit un sălaș"*. Ci și sălașul de acolo l-a turburat pe Irod, căci din vestea celor trei crai „S'a făcut un mare vai!" Dar gândul viclean, care voia să taie pe Hristos a rămas „fără folos". Grija Părintelui ceresc a trimis de acolo, de peste veac, un înger sfânt, ca să-l scape și să-l călăuzească în Egiptul robiei de odinioară, de unde întorcându-se să aducă acum slobozenia cea adevărată și vecinică și să-l facă părtași acesteia pe toți cei ce *„cu drag l-au așteptat pe pruncul cel luminat"*.

Pe aceste elemente de taină cerească și-a zidit neamul nostru casa sufletului său, pe vatra căreia an de an așteaptă cu nădejde, la zare de jăratec, bucuria Crăciunului.

La noi în sat n'a venit niciodată „Moș Crăciun". Povestea lui am aflat-o la oraș și mi se pare că-i un fel de bogomilism intrus în ortodoxia credinței străbune. Prezența lui amăgitoare și foarte părtinitoare nu poate să substitue bucuria credinței în nașterea aevea a pruncului Iisus în ieslea din Vifleem. Aceasta, nouă ne copleșia tot sufletul copilăriei. Niciodată n'am simțit lipsa surogatelor care mai târziu se răzbună.

Sufletul creștinului așteaptă și bucuria și mântuirea de sus, nu dela plăsmuiri de basme.

Celce vine la noi ca între noi să crească și să ne mântuiască, venea de sus, rupt din iubirea fără de margini a lui Dumnezeu și crainicii naşterii sale după trup nu pot fi, în credința vie, ficțiuni, ci îngeri și stele - făpturi și zidiri cerești. Cât de minunat s'au îngemănat aceste elemente în inima creștinului și câtă poesie s'a brodat pe canavana lor! Prospețimea ei se gustă în fiecare an cu aceiași nesăturată bucurie, pentrucă în fiecare an vine scăldată în lumina Stelei celei de taină și semn al sosirii lui Iisus Mântuitorul pe pământ. Este cu adevărat steaua mântuirii ce lumii vestește sosirea Soarelui dreptății.

Evanghelia nu pomeneşte, dacă cei trei crai

s'au bucurat atunci când au văzut întâi steaua izbăvirii. Dar după ce s'a ascuns odată vederii lor și iarăși li s'a arătat ne mărturisește, zicând: *„Și văzând ei steaua s'au bucurat cu bucurie mare foarte"*.

Se arată ea și de data aceasta cu „bucurie mare foarte?" Pentru cel ce crede, da! Acela pe care-l vestește numai pentru Satan și fiii săi este pricină de mâhnire, pentru cel ce crede este isbăvire și bucurie „mare foarte".

S'a cercetat taina acestei stele și dincolo de credință.

Intâiul a fost Keppler (1571-1630), destăinuitorul legilor pe care se întemeiază știința astronomiei de azi.

La 10 Octomvrie 1604 s'a observat apariția unei stele în constelația șarpelui, de o strălucire asemănătoare cu cea a Luceafărului. In timp de cinci luni a scăzut mereu în strălucire, până ce în Februarie 1606 nu s'a mai văzut.

Tot în aceiași vreme s'a petrecut un fenomen care se repetă tot cam la optsute de ani și pe care astronomii îl numesc conjuncția lui Iupiter cu Saturn.

Aceste apariții l-au ispitit pe Keppler să presupună și chiar să calculeze, că ele s'ar fi putut întâmpla și pe vremea Nașterii lui Iisus. Craii din răsărit, fiind și cititori în stele, au observat fenomenul și l-au interpretat așa cum ne spune Evanghelia.

Dar un alt astronom din zilele noastre Stockwell a arătat socoteala greșită a lui Keppler, că Nașterea Domnului s'ar fi nimerit deodată cu conjuncția mare dintre Iupiter și Saturn, dovedind că aceasta s'a petrecut cu șapte ani înainte de Nașterea lui Iisus.

Fecioara cu Pruncul Isus

Alții au voit să identifice steaua magilor cu steaua Pelegrina descoperită de Tycho-Brahe în 1572 în constelația Casiopeei, stea care vreme de 17 luni și-a păstrat strălucirea Luceafărului.

Strădaniile acestea legate de istoria Stelei minunate din noaptea sfântă nu se cuvine să fie hulite, pentrucă ele nu răpesc nimic din strălucirea ei călăuzitoare a magilor spre ieslea din Vifleem. Niciun astronom nu va putea fixa pe cerul rece al științei, steaua care aduce atâta bucurie caldă în inimi, lumină în bordee și mântuire tuturor celor ce cred.

DIN LUMEA CELOR MICI...

COPIII ȘI LENEA

de D. CĂLUGĂR

S'au scris cărți multe și mari în legătură cu sentimentele și deprinderile cari domină viața copiilor, la diferite vârste. Folosind isvoare și metode variate, cercetătorii au și conchis la concluzii cari se ciocnesc și se ajuns cu lux de amănunte și cu energie destul de bogată.

O discuție destul de întinsă s'a purtat, astfel, și asupra lenevieí la copii. S'au găsit oameni cari să-i arate pe unii copii stăpâniți de lenevie, iar pe alții drept foarte harnici. Se pare chiar că și în această discuție și-a făcut loc graba și cu toate cele ce sunt legate de această prea defectuoasă însușire a unor căutători întru ale celor mai mici ai noștri. Cei cari au cercetat problema pornind dela propriile odrasle au văzut în copii niște ființe de o hărnicie rară. In schimb, aceia - foarte mulți de altfel - cari au căutat subiect de apreciere numai în copiii altora, au stabilit în ceștia foarte puțin îndemn spre hărnicie. Păcatele copiilor noștri sunt așezate adesea în rândul virtuților, iar faptele copiilor străini ne par de cele mai multe ori nevrednice de laudă. Suportăm cu zâmbet chiar țipătul odraslelor noastre și îl considerăm ca act al vioiciunii copilărești, dar intervenim cu

Cu fluerul

autoritate de „îndrumători“ la fiecare sburdălnicie observată între manifestările nevinovate ale altor copii. Nu simțim apoi nevoia să stăruim asupra atitudinei pe care au dovedit-o aceia dintre psihologi, cari n'au fost dăruiți de Dumnezeu cu nici un copil. Aceștia au excelat și excelează — cu mici excepții — întru bătătorirea extremităților. Și nu-i de mirare.

Oprindu-ne acum la copii și lene, va trebui să accentuăm, că nu e suficient să spunem despre un copil că e harnic sau leneș, ci că de o importanță capitală rămâne mai ales pricina — sau pricinile — din care s'a născut această situație. Căci numai așa putem lucra la stârpirea unor efecte neplăcute.

Este adevărat că sunt leneși, în general, copiii nesănătoși, morocănoși, rău hrăniți, etc. Dar lenevia are la aceștia un temei... justificativ. Dar găsim leneși și între copiii cei mai sănătoși. Ceeace trebue să ne dea de gândit.

In cazul al doilea, pricina trebuie căutată în mediul familiar. în deprinderile pe care le învață copilul zilnic dela părinții săi. Sunt familii în care munca nu are nici o cinste, unde cultul muncii este ceva cu totul necunoscut. Acolo, membrii familiei lucrează numai dintr'o constrângere pur externă. Mama se arată morocănoasă de câte ori are ceva de gospodărit prin locuință, tatăl începe și isprăvește orice muncă prin scărpinări de în cap și prin cuvinte cu totul... neacademice, iar frații mai mari pornesc la muncă numai împinși de spectrul lipsei ori de amenințări chiar. Toată atmosfera aceasta exercită o influință dezastruoasă asupra copiilor și face din ei niște ființe leneșe. Dela cine ar învăța ei, oare, dragostea de muncă, satisfacțiile hărniciei?

Dar, iarăși, nu trebuie să ne grăbim în aprecieri. Se cresc copii leneși chiar și acolo unde mama se dovedește... prea harnică. Asemenea mame fac exces de zel în detrimentul odraslelor lor. De câte ori nu își îmbie copiii contribuția la muncă? Și de câte ori nu sunt ei respinși prin expresii ca acestea: „Până să-mi faci tu ceva, fac eu de o sută de ori mai bine decât tine.“ Sau: „Nu-mi ajuta, că tu numai strici, faci murdărie.“ Sau: „Decât lucru pe jumătate, mai bine mă lipsesc de el.“

Ar trebui să înțelegem că asemenea comportare alungă plăcerea de muncă din sufletul copiilor, face din copii niște ființe potrivite exclusiv jocului. Dar viața nu constă din joc, iar deprinderea muncii trebuie să înceapă, chiar pe nesimțite, încă din copilărie. Sunt atâtea și atâtea lucrări la care putem asocia contribuția cât de mică și de neînsemnată a copiilor noștri? Cât de bucuroase sunt fetițele să o ajute pe măicuța lor când e vorba de curățitul legumelor, de așezarea veselei, de împăturatul hainelor etc. Și cu câtă plăcere nu se grăbesc băieții să ude florile, să mături prin curte, să așeze lemnele, să împletească un bici pentru juncani, să facă alte asemenea mici lucrări? Este prea adevărat că această pornire spre hărnicie nu durează prea mult. Dar de aici și până a o înfrâna complect prin excesul nostru de hărnicie este iarăși foarte mult.

Să nu ne îngrijoreze faptul că — foarte adesea — copiii mai strică din lucrurile la care s'a asociat munca lor. Decât să sdrobim pornirea lor curată spre hărnicie, mai bine să ne alegem cu câte un lucrușor stricat.

Iată o cale care ne ajută să pricepem, cum ajung la lenevie unii copii și cum se deprind alții cu a fi harnici. Pentruca școala și viața să nu lucreze zadarnic întru reeducarea celor leneviți în familie, se cade părinților a-și crește fiii în dragostea de muncă.

GÂNDURI DESPRE SUFERINŢĂ

de HORIA BALTEŞ

H. Pastorius în rolul Antigonei din piesa cu acelaş nume, a lui Sofocles. (Burgtheater — Viena)

Fântânile suferinţii sunt adânci şi consolatoare ca ochii sfinţilor. Numai cine are curajul să coboare cu privirile gândului până în străfundurile lor, le cunoaşte amărăciunea care înalţă şi puterea care transfigurează. Aşa se explică faptul, că din amarul suferinţfi cresc florile cu aromă de cer ale geniului, flăcările de cremene ale sfântului şi actele de zguduitoare bărbăţie ale eroului. Cine n'a muşcat din mărul suferinţii şi n'a fost cutremurat de durere, nu-şi poate ridica fruntea spre lumina solară a culmilor. Căci acolo, sus, în cea de a noua singurătate a lui Zarathustra, în vecinătatea lui Dumnezeu şi în vijeliile spiritului nu găsesc astâmpăr şi alinare decât cei încercaţi şi purificaţi de durere.

Ci care dintre oameni n'a purtat crucea durerii şi n'a simţit spinii suferinţii sângerându-i tâmplele? Decât că unii au fost copleşiţi de greutatea ei, iar alţii au cerut ajutorul semenilor ca să poată ieşi la liman. Nimic însă nu e mai eroic şi mai frumos decât splendida izolare, însingurarea de pom de hotar, a celui îndurerat. Pe fruntea lui, ca pe vatra de jar a unui apus maestos, coboară aureola luminii din altă lume. El nu se lasă sedus de hoardele ispitelor călduţe, nici fermecat de mrejele iluziilor atotstăpânitoare, ci cu ochii ţintă la steaua hărăzită lui din veac îşi urmează drumul îngust şi arzător al suferinţii. El crede tare, şi credinţa lui îl va mântui, că sufere pentru ceva mai bun, mai curat şi mai mare, al cărui tâlc nu-i este dat lui să-l deslege, dar a cărui prezenţă o simte, cu intensitate năvalnică, în toate fibrele făpturii sale. Conştiinţa acestei prezenţe luminoase şi învăluitoare îi strecoară în suflet sentimentul unei certitudini de neclintit, certitudinea că suferinţa lui nu e zadarnică şi că jertfele pe care le face pe drumul crucii, oricât de mari ar fi, nu pot răscumpăra bucuria mântuirii, sub a cărei petală cerească îşi consumă zilele şi nopţile vieţii. Căci numai plenitudinea sentimentului de mântuire îi întreţine focul puterilor şi neprihănita transparenţă a gândului. La această atitudine morală, el nu mai trăeşte decât pentru mântuirea lui şi a neamului său. Mântuire prin duh şi prin Dumnezeu!

Pe această cale a convertirilor care cutremură şi transfigurează, suferinţa se încarcă de accent şi valoare edificatoare. Din umilinţă face mărire, din prăbuşire înălţare, din amărăciune biruinţă, şi din durere bucurie: bucuria de a şti că prin jertfa ta pe altarul suferinţii ai coborît o fărâmă din bunătatea cerului pe pământul durerii celor mulţi şi năpăstuiţi.

Luca Haseyava: Getsimani

Din viața și din cuvintele Sfântului Efrem Sirul

de Preot FL. MUREȘANU

Sfântul Efrem Sirul s'a născut cam pela anii 300 după Hristos, în partea de Miazănoapte a Mesopotamiei în ținutul orașului Nizibia. Părinții săi au fost creștini evlavioși, trăind din lucrarea pământului. A avut parte de o creștere în duhul Evangheliei Domnului și al credinței mucenicești, după cum însuși ne-a lăsat mărturie zicând: *„Am văzut vecini trăind în evlavie, am auzit de mulți, care au pătimit pentru Hristos; am fost de față când părinții mei l-au mărturisit pe Hristos înaintea judecătorilor, sunt din neam de mucenici"*.

In zilele tinereții sale trăiau în părțile acelea mulți sihastrii prin peșterile munților. Purtarea de grijă a lui Dumnezeu, care i-a eșit înainte sub chipul unei întâmplări, l-a hotărît și pe tânărul Efrem să se retragă din lume. Rătăcind prin munții Nizibiei, a cunoscut pe un sihastru cu numele Iacob și oprindu-se la el a devenit ucenicul lui. Pilda vieții lui Sf. Iacob și înțelepciunea sa l-au ajutat pe Efrem să-și agonisească desăvârșirea vieții prin duhul muceniciei, al dragostei și al iubirii de oameni.

Sf. Iacob ajungând Episcop al Nizibiei, a luat cu sine în slujba bisericii și pe ucenicul său, preacuviosul Efrem. Când împăratul Constantin cel Mare a întrunit întâiul Sinod al creștinătății în orașul Nicea la anul 325, Sf. Iacob a plecat la Sinod însoțit de Efrem, care cu multă îndrăsneală și putere a apărat dreapta învățătură, împotriva necinstitorilor de Hristos.

La moartea lui Constantin cel Mare, regele Sapor II al Perșilor a voit să cucerească pentru sine cetatea de graniță a Nizibiei. A ținut-o înconjurată aproape două luni. Cu toată îmbărbătarea Sf-lui Iacob și a preacuviosului Efrem, poporul ajunsese în mlaștina desnădejdii. Atunci, Efrem, luând binecuvântare dela Sf. Iacob s'a apropiat de zidurile cetății și a început să se roage cu lacrimi și cu evlavie adâncă. Și iată minunea cerului! Un nor de insecte s'a năpustit asupra armatei lui Sapor. Oameni și vite deavalma au început să alerge peste țarină, despresurând cetatea.

Sf. Iacob s'a săvârșit din viața aceasta la anul 338. Efrem s'a retras în orașul de naștere al mamei sale, numit *Amida*, așezat tot în părțile acelea de Miazănoapte ale Mesopotamiei și acolo a rămas multă vreme. De aci s'a dus în orașul *Edesa*, cunoscut lumii creștine chiar din vremea Mântuitorului, iar acum vestit și pentru oamenii învățați care trăiau în el. Efrem, însetat după știința Scriipturilor s'a oprit într'o zi la poarta Edesei. Și iată că îl întâmpină o femee — după chip și haine se arăta a fi o desfrânată. Femeia îl privește drept în ochi. Efrem o înfruntă, zicându-i: „de ce nu privești în pământ, cum s-ar cuveni unei femei nerușinate?" Femeia îi răspunde: „Eu trebue să privesc la tine pentrucă femeia din coasta bărbatului este luată; tu trebue să privești nu la femee ci în pământ, pentrucă bărbatul din pământ este luat". Efrem s'a mirat de răspunsul femeii și a dat slavă lui Dumnezeu, care prin buzele unei păcătoase l-a învățat, *că nici păcătoșii nu trebue să fie disprețuiți.*

Ajuns în Edesa, lipsa l-a silit să-și caute de lucru și a intrat lucrător la o bae. Timpul slobod îl întrebuința pentru suflet, în rugăciuni și în discuții cu cunoscătorii Sfintelor scripturi. Aci a cunoscut un călugăr din sihăstriile Edesei, cu numele Iulian. S'a retras iarăși împreună cu Iulian în sihăstrie, ocupându-se toată vremea cu cititul și scrisul. In scurtă vreme tâlcuirile și compunerea cântărilor sale evlavioase au ajuns la cunoștința clerului și a învățaților din Edesa, care au început să-l cerceteze în cete. Slava aceasta era grea de purtat pentru smerenia călugărului Efrem. De aceea fugì să se ascundă în adâncimea unui alt munte. In drum i-se arătă un înger și-i zise: nu pune lumina sub obroc ci așază-o în sfeșnic. Primind acest semn s'a reîntors la chilia sa, ba a început să se coboare și în oraș, unde a început să propovăduiască dreapta credință a Evangheliei și prin imnele sale cântate de credincioși să învingă pe ereticul Bardesan. Prin ostenelele sale a înființat școala vestită a Edesei, în care se cultiva învațătura și înțelepciunea creștinească, pentru a căror înflorire Efrem a suferit cumplite prigoane și bătăi dela mânia ereticilor.

Râvna călugăriei l-a îndemnat să călătorească până în țara Egiptului ca să vadă și să cunoască viața monahicească de acolo. In cale s'a abătut și pela Sf. Vasile cel Mare al cărui nume era vestit și în mare cinste printre apărătorii ortodoxiei. Cu această ocazie Sf. Vasile l-a hirotonit pe Efrem întru Diacon.

Intorcându-se în Edesa și-a petrecut restul zilelor în singurătate numai cu Domnul și îngerii săi.

S'a săvârșit la anul 373, lăsând Bisericii moștenire pilda vieții sale sfințite, comoara învățăturilor sale scoase din înțelepciunea Scripturilor sfinte, cântările sale pline de duhul evlaviei și rugăciunile sale străbătute de nefățarnica smerenie care cu

adevărat te ridică la cele dintru care nu mai este cădere.

Cunoscuta rugăciune cu care ne mângăiem în vremea posturilor: „Doamne şi Stăpânul vieții mele! Duhul trândăviei, al grijilor multe, al iubirii de stăpânire şi al grăirii în deşert nu mi-l da mie..." ne-a lăsat-o Sf. Efrem Sirul. Iar din cuvintele înțelepciunii sale dăm aci unele pentru vremea noastră.

INDELUNGĂRĂBDAREA

Cu adevărat e fericit omul care şi-a agonisit răbdare îndelungată, pentrucă şi Sf. Scriptură îl laudă zicând: *Cel domol la mânie este bogat în înțelepciune* (Prov. 14, 29). Şi ce este mai ales decât aceasta? Cel ce rabdă îndelung totdeauna e vesel, are bucurie, are voie bună, pentrucă nădăjdueşte întru Domnul. Cel ce rabdă îndelung este departe de mânie, pentrucă sufere totul; nu se aprinde repede de mânie, nu aleargă la ocară, nu se mişcă uşor de vorbe grele. Dacă este jignit nu se amăreşte; nu stă împotriva celor ce se aşează contra lui; e tare în orice lucru, nu cade uşor în înşelăciune, nu înclină către ațâțare de sine. In scârbe se bucură, se obişnueşte cu tot lucrul; când este certat nu-şi încrețeşte fața; în orice împrejurare găseşte pentru sine lecuire în îndelungărăbdare.

RĂBDAREA

Fericit este, fraților, acela ce şi-a agonisit răbdare, deoarece răbdarea este nădejde; *Nădejdea însă nu dă de ruşine* (Rom. 5, 5).

Cu adevărat este fericit şi de trei ori fericit cine are răbdare. Căci *cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui.* (Mat. 10, 22).

Şi ce este mai bun decât această făgăduință? *Bun este Domnul: adăpost tare în zi de strâmtoare, şi ştie bine pe cei ce nădăjduesc într'însul.* (Naum. 1, 7).

In ce se prețueşte răbdarea, ştiți voi oare fraților? Sau şi pentru aceasta să caut cuvinte spre a voastră încredințare? Cel ce ştie a răbda ajunge orice virtute. In scârbe el se bucură, în nevoie el se arată iscusit, în ispite curajos. E gata la ascultare, împodobit cu bărbăție şi-i plin de iubire. Pentru aceasta cu îndrăzneală strigă către Domnul: *In Domnul mi-am pus nădejdea mea şi El şi-a plecat urechea către mine şi strigătul meu l-a auzit.* (Ps. 40, 2).

NU FI IUTE LA MÂNIE

Cine este stăpânit de iuțeală şi adesea împins cu grabă la mânie de lucruri neînsemnate chiar, acela asculte cuvântul Sf. Apostol Iacob care zice: *Mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.* (Iacob 1, 20). In adevăr, că este nefericit şi vrednic de jale cel biruit de asemenea patimă, căci cel ce se mânie se zice că îşi omoară sufletul său. Cel ce se mânie petrece toată viața sa în turburare. El e străin de pace, departe şi de sănătate, deoarece trupul lui se topeşte, sufletul i se scârbeşte, carnea i se vestejeşte, fața i se îngălbueşte şi judecata-i slăbeşte. Un astfel de om se amestecă în lucrurile unde nu este nevoie de el. E iubitor de vorbărie şi se sbate pentru ce nu este de folos. Ocările-i plac, pentru blândeță este neputincios şi priceput în vicleşuguri. Cine nu-l va plânge pe unul ca acesta care este urît şi de Dumnezeu şi de oameni? Feriți-vă şi nu fiți iuți la mânie!

DESPRE BLÂNDEȚĂ

Cu adevărat este fericit şi de trei ori fericit omul, care are blândeță. Despre el Sfântul Mântuitor şi Domnul întăreşte aceasta zicând: *Fericiți cei blânzi că aceia vor moşteni pământul.* (Mat. 5, 5). Şi ce este mai ferice decât această fericire? Ce este mai presus de această făgăduință, ce este mai strălucit decât această bucurie de a moşteni raiul pe pământ? De aceea fraților, auzind de o aşa covârşitoare bogăție de făgăduinți, râvniți a o câştiga. Grăbiți a intra în lumina acestei virtuți. Umiliți-vă cu inima, auzind aceasta, şi pe cât aveți putere, stăruiți pentruca nimeni din voi să nu rămână afară din moştenirea pământului şi pe urmă să plângă amar într'o căsuță fără de judecată. Grăbiți către blândeță, când auziți cum se fericeşte aceasta, când auziți ce grăieşte Duhul Sfânt prin nemincinosul *Isaia* despre ea: *Ci spre unii ca aceştia îmi îndrept privirea mea spre cei smeriți, cu duhul umilit şi care tremură la cuvântul meu!* (Isaia 66, 2). Poți să nu te minunezi de această făgăduință?

SLUJEŞTE TOTDEAUNA ADEVĂRULUI!

Fericit este cine îşi pune viața sa în acord cu adevărul şi nu se vânează de orice minciună. Fericit, de trei ori fericit cine lucrează adevărul, pentrucă *Dumnezeu Adevăr este* (Ioan 3, 33), şi minciună întru El nu este. Şi cine nu fericeşte pe cei ce se țin de adevăr pentrucă urmează lui Dumnezeu? Cine petrece în adevăr acela cu adevărat este plăcut totdeauna şi lui Dumnezeu şi tuturor oamenilor folositor. In frăție prea bun şi în orice treabă drept. Omul adevărului nu caută în fața oamenilor, nu judecă cu judecată strâmbă. *Nu-şi atribue sieşi vrednicie şi cinste,* nu disprețueşte pe cel sărac şi lipsit, în răspunsuri este nelinguşitor, în judecată drept, în alcătuirea obştească onorat, nu cunoaşte vicleşugul, nu iubeşte fățărnicia. Se conduce numai de virtute. *Deci fericit cine slujeşte totdeauna adevărul!*

PILDE

DESPRE MILOSTENIE *)

de AL. LASCAROV-MOLDOVANU

CEEA CE DAI, INFLOREȘTE

O copilă foarte credincioasă avea o mamă vitregă, care o asuprea necontenit. Cu cât devenea fata mai credincioasă și mai milostivă, cu atât mama o ținea de rău mai tare.

Fata avea obiceiul să ia de acasă unele lucruri de mâncare și să le ducă la niște orfani care stăteau la marginea satului.

Intr'o zi, mama vitregă văzând pe fată că a luat din nou de mâncare și a pornit pe poartă, s'a furișat, - și pe cale cotită i-a ieșit inainte.

Fata, când a văzut-o, a ascuns sub șorț blidul cu mâncare.

Femeia cea rea a intrebat-o:

- „Ce duci acolo?".

Fata s'a rugat atunci in suflet Maicii Domnului să n'o lase - și răspunse mamei vitrege.

- „Duc flori Maicii Domnului."

Peisaj de iarnă

Mama trase șorțul fetii, - și când privi, in adevăr văzu un prea frumos mănunchi de trandafiri.

Cuprinsă de amară părere de rău, mama vitregă s'a intors și ea la credință - și n'a mai asuprit pe fată.

Căci iată: *ceeace dai înflorește!...*

EPIȘCOPUL MILOSTIV

Un episcop dintr'o țară depărtată, trăia o viață predată cu totul Domnului Hristos.

El iși folosea toată averea in binefaceri, - și pe sine se uita cu totul.

Hainele lui ajunseseră intr'o foarte proastă stare, dar nimeni cei din jurul lui nu izbuteau să-l facă să-și cumpere altele noui.

Tuturor, el le răspundea:

- „Ingrijiți de alții mai săraci ca mine!"

Intr'o zi unul din slujitorii lui credincioși, veni și-i spuse:

- Se află aici, aproape, un boer mare care a căzut in sărăcie - și trebue să-i cumpărăm haine, că nu mai are cu ce se imbrăca..."

In grabă, episcopul ii dădu banii trebuitori.

A doua zi, episcopul găsi in odaia lui un rând de haine noui. Chemă pe slujitor și-l intrebă:

- „Ce sunt acestea?"

Iar slujitorul ii răspunse:

- „Sunt pentru boierul cel mare căzut in lipsă..."

- „Și care-i acela? - intrebă episcopul.

Slujitorul ii răspunse cu umilință:

- „Chiar Prea Sfinția Voastră..."

Și numai așa, episcopul a ajuns a avea o haină nouă.

CE POATE DA CEL SĂRAC

Intr'o zi, un creștin veni la preot - și i se jelui că nu are ce da semenilor lui, de vreme ce era sărac.

Atunci părintele ii răspunse:

- „Te înșeli, fiul meu, noi putem da foarte mult, chiar dacă am fi cu totul săraci".

---

*) Din volumul „Cartea cu pilde", apărut de curând în editura Cugetarea-Georgescu Delafras, București.

Apoi urmă:

– „Dacă atunci când dăm bunăziua unui semen îi vom zâmbi cu bunătate, noi îi vom fi dat ceva bun. Dacă vom apăra pe vreun prieten în fața acelora care-l vorbesc de rău în lipsa lui, vom fi dat prin aceasta un lucru de preț. Dacă vom merge spre cel care nu are niciun ajutor de nicăiri și-i vom spune un cuvânt de îmbărbătare, – de asemenea, mare dar îi vom fi făcut. Dacă vom rămâne măcar cât de puțin la căpătâiul unui bolnav, – dacă vom da un pahar cu apă unui trecător însetat, – dacă vom primi pe prispa casei noastre pe un drumeț care-i străin, – dacă vom chema la picioarele Domnului pe cel care s'a depărtat de El, – toate acestea, dragul meu, mari daruri vor fi, – mai cu seamă dacă le vom face în numele dragostei Domnului Hristos. Așa că niciodată nu putem spune că nu avem ce da..."

Credinciosul mulțumi preotului pentru lămurirea aceasta.

Gr. Manea: Minier

VITRINA CĂRȚII

CRONICA LITERARĂ

BUCIUM AL DUMNEZEESCULUI GRAIU. Predici rostite în fața microfonului (Biblioteca „Apostolul"). Editura Sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei. București 1940. Pag. 104.

Osebit de bun lucru a făcut Păr. consilier referent Dumitru Cristescu, că și-a luat sarcina de a da publicității aceste predici rostite în Postul Sfintelor Paști ale anului trecut, în fața microfonului românesc, de câțiva dintre cei mai iscusiți purtători de cuvânt ai Sfintei noastre Biserici.

Chezășia valorii acestei cărți frumos tipărite o va găsi cititorul în împrejurarea, că predicile cari îi alcătuesc cuprinsul, fiind rostite la Radio, au fost impreaIabil temeinic pregătite și iscusit stilizate. Pe de altă parte autorii lor (Protos. V. Vasilache, Arhim. Scriban, Prof. Marin C. Ionescu, Pr. Gh. Comana, Pr. D. Cristescu și Pr. Toma Chiricuță) sunt, după cum am spus, încercați purtători de cuvânt ai sfintei noastre Biserici. De aceea, preoții cari vor citi aceste predici, la timp potrivit, din fața altarului, vor face un lucru folositor pentru ei înșiși ca și pentru ascultătoarea obște creștinească, iar ceice vor ispiti cu luare aminte paginile cărții numai pentru a învăța cum se pot alcătui predici bune pe seama celor însetați de cuvântul Domnului, nu-și vor cheltui vremea 'nzadar.

Dea Domnul, ca „Buciumul Dumnezeescului Graiu" să nu răsune în pustiu.

Mihail Wieder: CONVERTIREA SF. APOSTOL PAVEL. Editura Diecezană, Arad 1940. Pag. 110. Lei 50.

Autorul acestei cărți este un evreu convertit la legea ortodoxă a lui Hristos. Nu avem de-a face însă cu un caz de conversiune oportunistă, ci cu unul care a izvorît dintr'un adânc și 'ndelungat zbucium al conștiinței religioase. Așa se esplică înflăcărata dragoste a convertitului pentru Hristos cel răstignit și pentru vestirea Evangheliei Lui izbăvitoare – și tot aceeași împrejurare esplică vădita predilecție a autorului pentru subiecte din domeniul psihologiei convertirii.

Din studiul care deschide seria articolelor cărții rezultă, că autorul este aderentul teoriei care vede în convertirea Sfântului Pavel rezultatul unui proces psihologic. Saul, auzind de numele, învățătura și faptele lui Isus și văzând admirabila ținută a ucenicilor Lui, e adânc mișcat în simțirea sa. Hristos și frumusețea Evangheliei Lui îl atrag,

dar inteligenţa îl leagă de legea veche şi de interesele sectei fariseice. Sufletul lui Saul „devenise astfel un câmp de lupte“. Şi-aşa mai departe. De sigur sunt şi convertiri cari se cristalizează din asemenea lupte ale sufletului. A sfântului Pavel însă n'a fost dintre acestea. Faptele lui Saul şi mărturisirile Marelui Apostol al neamurilor nu îngăduesc decât concluzia, că subita convertire a lui Saul din Tars a fost o minune dumnezeească.

In restul ei cartea dlui M. Wieder cuprinde multe lucruri vrednice de reţinut şi de urmat pentru orice închinător al lui Hristos. Păcat, că graiul neîngrijit în care sunt înfăţişate aceste lucruri îngreuiază mult osteneala cititorului. N. C.

Diacon Dr. Haralambie Cojocaru: „ESTE PRIMATUL LUI PETRU UN PRIVILEGIU DE DREPT DIVIN DUPĂ NOUL TESTAMENT?“ Tip. Arhidiecesană, Seria Teologică, Sibiu, 1940. LXXXII + 434 pag. Lei 300·–.

Cartea aceasta a avut nenorocul să apară într'o vreme, când atenţia tuturor era confiscată de alte evenimente. Cercurile teologice abia au avut răgazul să o încresteze pe răbojul cronicei bibliografice. Nici noi nu putem face mai mult, oricât ne-ar ispiti plăcuta zăbavă şi pogorîre în această mină, în care părintele Haralambie cu sârguinţă de albină, a adunat tot ce s'a scris până azi asupra subiectului explorat. Ne mulţumim a da titlurile capitolelor: I. Hristos şi Biserica, II. Iisus este capul suprem al Bisericii; III. Iisus şi primatul lui Petru, IV. Textul „Tu eşti Petru“ şi exegeta patristică, V. Primatul lui Petru şi textele dela Luca XXII, 31–23 şi Ioan XXI, 15–18 şi VI. Biserica primară şi sfântul Petru – renunţând cu strângere de inimă la paragrafi şi subdiviziuni care, avem convingerea, că nimănui n'ar păgubi chiar şi numai pentru câştigul de a vedea cum se înfăţişează o lucrare teologică model, având girul marelui Ierarh dela Sibiu dătător de cărţi şi oameni Bisericii Sale.

Problema este una dintre cele mai dificile, dar *„gândul de a sluji triumful adevărului“*, cu care părintele Haralambie a scris acest studiu, a biruit.

Apoi, pentru felul cum a conceput lucrarea şi pentru faptul că a înzestrat-o cu toată panoplia tehnicei moderne: Bibliografie impresionantă pe 78 de pagini, registru de texte şi de nume, cuvântul nostru de departe nu i-ar putea spune toată cuvenita laudă. Dumnezeul adevărului lăudat prin ostenelele sale să-l învrednicească a mai da teologiei noastre lucrări pe măsura acesteia, care împreună cu Epiclesa euharistică de P. S. Popovici, Viaţa şi învăţătura Sf. Grigorie Palama de Pr. Dr. D. Stăniloae, Mirenii în biserică de Pr. Dr. L. Stan, Pocăinţa de Pr. Dr. Ilarion V. Felea şi Hristos şi mântuirea sufletească a orăşenilor de Păr. Dr. Sp. Cândea din aceeaşi serie teologică dela Sibiu, formează stâlpi în propovedania ortodoxiei noastre.

Pr. FL. M.

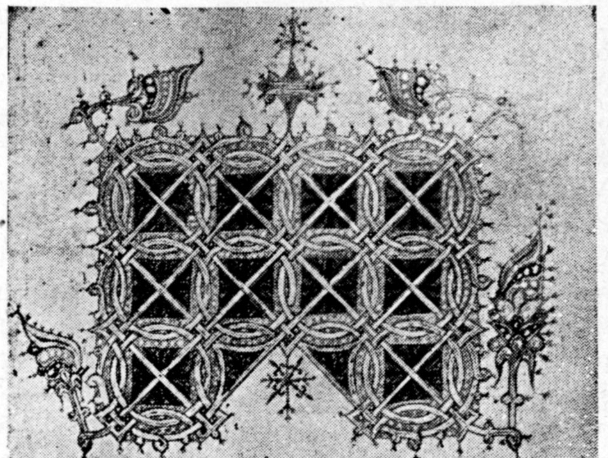
CALENDARUL NOSTRU PE ANUL 1941.

E prima carte românească apărută în Ungaria după istoricele evenimente arbitrajul dela Viena E început de drum pe făgaşul afirmării spiritualităţii şi aspiraţiunilor româneşti. N'a văzut lumina tiparului numai din necesitatea de a pune la îndemâna publicului românesc informaţiunile calendaristice necesare; conţinutul literar ales cu grijă desvălue gândul de a pune la îndemâna lumei modeste – mai ales a ţăranilor – un volum de lectură distractivă şi folositoare, care se constitue duhovnicească hrană de toate zilele. De pe fiecare pagină se desprinde voinţa de a îndrepta viaţa românească ardeleană înspre cei doi poli în jurul cărora s'a cristalizat ea din cele mai îndepărtate vremuri: legea şi limba.

In începuturile de afirmare literară a diferitelor naţiuni calendarele au avut rolul de deschizătoare de drumuri. Nici acest calendar nu vrea mai mult, decât să menţină dragostea pentru slova românească.

Afară de partea literară, volumul bogat ilustrat mai cuprinde toate informaţiile calendaristice ca şi lămuririle de lipsă pentru cunoaşterea organizaţiei noastre bisericeşti.

Oamenii de bine să-l răspândească în cercuri cât mai largi. Se poate comanda la Librăria Eparhială, Kolozsvár, Hitler Adolf-tér 6. Preţul: cu şematism 1 Pengő, fără şematism 50 fileri.

Vignetă din Evangheliarul dela Homor

ACTUALITĂŢI

„Pentru ceice se ostenesc şi cântă..."

Cine nu-şi aduce aminte de măreţia slujbelor dumnezeeşti din catedrala noastră depe vremea, când trei coruri dedeau, cu schimbul, răspunsurile la sfânta Liturghie?

După marea schimbare din Septemvrie a. c. această măreţie a fost înlocuită cu ceeace puteau da însufleţiţii cântăreţi ocazionali dela strană, ajutaţi de obştea rugătoare din faţa sfântului altar.

Cântarea lor era mai caldă ca oricând, cum mai fierbinte ca oricând era ectenia preotului slujitor. Totuşi, s'au găsit şi credincioşi, cari îşi sporiau suspinul rugei lor cu suspinul după îngereasca armonie a cântărilor corale de altă dată. Printre aceştia pare a fi fost şi Părintele protopop Ion Cioară, unul dintre strădalnicii cântăreţi de strană. Căci în a doua Duminecă după schimbare, ieşind din catedrală se adresează unui mănunchiu de credincioşi spunându-le: „Mâine seară la ora 5 să poftiţi la Episcopie, că 'ncepem repetiţiile de cor bisericesc". Fără să aştepte răspunsul, trece la alt grup de închinători, cu aceeaş invitaţie – şi iarăşi la altul. Lumea, luată oarecum la repezeală, se uita nedumerită la chemător. Ba doi prieteni nu şi-au putut stăpâni mirarea şi, intim, s'au aprobat reciproc unul pe altul în părerea, că Părintele Cioara nu pare a fi în toată firea.

Corul Episcopiei noastre
In mijloc: P. S. S. Episcopul Nicolae şi P. C. S. Păr. cons. L. Curea

Şi-aşa, Luni seara, la ora anunţată, s'au adunat în sala de repetiţii: P. C. Părinte consilier Laur. Curea, devotatul şi iscusitul dirijor, Părintele Prot. Cioara şi două coriste. Fiind patru înşi, puteau începe repetiţiile. Şi le-au început.

A doua seară s'au adunat opt, a treia seară şaisprezece şi-aşa mai departe. Seară de seară devotaţii cântăreţi a căror ceată sporea, se adunau pentru a pregăti cu hărnicie şi cu creştinească discreţie marea surpriză mângăitoare pe seama celorce Duminecă de Duminecă vin la sfânta catedrală spre a se zidi duhovniceşte ascultând dumnezeeasca slujbă.

După nu mai mult de-o lună de zile de însufleţită muncă frăţească, corul sub conducerea priceputǎ a Părintelui consilier L. Curea umplea vastul locaş de închinare cu armoniile răspunsurilor liturgice, întocmite de măestrul A. Bena. Şi-aceleaşi armonii se revărsau mângăetoare în inimile dreptmăritoare, sau de altă lege, cari le ascultau cu înseninată luare aminte.

Acum, noul cor al Episcopiei pregăteşte un concert de colinde, care va avea loc la timpul potrivit în catedrală, spre a vesti după strămoşeasca datină sosirea marelui praznic al naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Iată ce pot face şi „puţinii buni împreună!" Scriind aceste rânduri despre lucrarea lor, avem conştiinţa că am făcut ceeace face preotul când rosteşte la Sfânta Liturghie ectenia „pentru ceice se ostenesc şi cântă".

N. C.

† *Prot. Ion Moţa*

A MURIT PĂRINTELE ION MOŢA. Intr'un spital din capitala României s'a stins din viaţă, pe la mijlocul lunii trecute, venerabilul protopop al Orăştiei, Părintele Ion Moţa.

Era cea mai populară figură de preot din întreg cuprinsul Ardealului. Nu numai pentru devotamentul cu care înţelegea să-şi slujească Biserica din faţa altarului, ci mai ales pentru jertfelnicia cu care şi-a slujit neamul ca gazetar, peste 30 de ani, prin atât

Bulevardul I. C. Brătianu din Bucureşti cu Hotelul Carlton - locul marei catastrofe prilejuite de recentul cutremur

de populara foaie „Libertatea" şi anexele ei înţelepte: „Foaia Interesantă" şi „Plugarul luminat".

Scrisul Părintelui Ion Moţa — ca şi vorba lui rostită — era totdeauna limpede, cald şi hotărît. El izvora din sufletul unui Rumân, care n'a cunoscut niciodată ce este compromisul. Desigur, asemenea eroice atitudini sunt împreunate cu suferinţe şi jertfe. Şi Părintele Moţa n'a fost cruţat de nici una din acestea. Pentru credinţa şi lupta sa creştinească şi românească a suferit dela proprii săi fraţi şi dela străini deopotrivă. Dupăcum pentru aceeaş credinţă a murit eroic pe meleaguri străine şi unicul său fiu Ionel.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în lăcaşurile drepţilor Săi.

PACTUL TRIPARTIT. Se ştie că 'n luna Septemvrie a acestui an se încheiase un pact între cele trei mari puteri totalitare: Germania, Italia şi Iaponia. Prin acest pact puterile contractante se obligau să se sprijinească reciproc în strădaniile lor diplomatice, economice şi militare pentru crearea unei noi ordini în lume, şi'n special în Europa.

Legământul pecetluit la Berlin cu iscăliturile necesare, a stârnit la timpul său o justificată sensaţie. Toată lumea credea însă că treaba se va opri la atâta. Ori, capitala Reichului a fost, în Noemvrie a. c., teatrul unor noi întâlniri diplomatice, întâlniri cari au avut drept rezultat lărgirea pactului tripartit, la care au mai aderat până acuma Ungaria, România şi Slovacia.

De sigur, aceste state erau legate şi până acuma de axă. Aderarea lor la pactul tripartit a avut darul de a mai strânge şi pecetlui printr'un act diplomatic această legătură, care — în chip firesc — le dă şi dreptul de a participa la pregătirea păcii şi la rânduirea politică şi economică a Europei de mâine.

PREZIDENŢIALE. Realegerea d-lui Fr. Roosewelt în demnitatea de preşedinte al Statelor Unite Nordamericane a dat presei prilejul de a reactualiza figurile proeminente ale marilor bărbaţi de Stat, cari au condus destinele Lumii celei Nouă. S'au evocat interesante epizoade şi s'au povestit savuroase anecdote din viaţa acestor bărbaţi. Ori s'au reprodus cel puţin unele maxime, cari cuprind frânturi celebre din atât de practica lor înţelepciune.

Despre *Abraham Lincoln* (1800—1865), de-o pildă, se spune, că discutând problema eliberării negrilor a replicat — între altele — interlocutorului său:

— In chestiunea negrilor trebue să fim foarte prevăzători. Altfel s'ar putea să păţim ca bărbierul din Illionis, care bărbierindu-şi un client cu obrazul foarte adâncit şi încreţit, a fost silit să-şi bage degetul în gura acestuia, pentru a-i lărgi şi întinde obrazul. Cum însă n'a avut destulă grijă şi a apăsat briciul prea tare, nu numai că a ciopârţit obrazul muşteriului, ci şi-a tăiat şi propriul său deget... Aşa putem păţi şi noi dacă nu tratăm cu multă atenţie chestia negrilor.

— D-l *F. Roosevelt,* fostul şi actualul preşedinte al Statelor Unite ale Americii, a spus, nu odată: Sunt oameni, cari se scoală cu mult mai târziu decât se trezesc; şi iarăşi sunt alţi oameni, cari se trezesc mult mai târziu decât se scoală. Nici unii, nici alţii nu sunt oamenii marilor izbânzi în viaţă.

Teatrul răsboiului italo-grec.

Nu uitați că

datoria fiecărui cititor e să ajute cât mai larga răspândire a revistei.

Câștigați noi abonați pentru „Viața Ilustrată".

---o-o---

Pentru abonații noștri din România

Iubiții noștri abonați din România sunt rugați să trimită prețul abonamentului la „Viața Ilustrată" pe adresa: LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ, Sibiu, Strada Mitropoliei, afară de preoții din Vicariatul de Alba Iulia, cari vor trimite abonamentul la acest Vicariat.

Administrația revistei
„VIAȚA ILUSTRATĂ"

---o-o---

VIAȚA ILUSTRATĂ

APARE CU BINECUVÂNTAREA P. S. SALE EPISCOPULUI NICOLAE COLAN

ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI (7 PENGO). PE O JUMĂTATE AN 100 LEI (3·50 PENGO).

REDACȚIA: KOLOZSVÁR - CLUJ, EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

ADMINISTRAȚIA: KOLOZSVÁR - CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAȚA HITLER A. 6

———o-o———

ÎN ACEST NUMĂR:

NUMEROASE ILUSTRAȚII

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugați să-și trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeț, pe o singură pagină a hârtiei. Întrucât e posibil dorim ilustrații (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesități tehnice, nu de alte considerații. – Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.